

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussekttsiooni juhataja J. Janusson

Sekttsiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussekttsiooni juhataja J. Kurkus

Sekttsiooni nõukogu esimees Prof. P. Kõpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 41

Tallinn, 18. oktoobril 1938

IV aastakäik

SISU:

Lk.

POLLUMAJANDUS 720

Põllumajanduse ostuvõime arenemine 720

TOOSTUS JA KAUBANDUS

Väliskaubandus sept. 1938. a. 722

Raudteetegevus augustis 1938 726

Lühiaundseid 726

LAEVANDUS

Frahturg 727

Laevaehitus maailmas 728

POLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

Võiturg 729

Peekoniturg 729

Põllumajanduslik väljavedu 729

Tapaloomade ja lihaturg 730

Toornahkade turg 730

Kanamunaturg 731

Piimaturg 731

Teraviljaturg 732

Linaturg 732

Kartuliturg 733

Aedviljaturg 733

Kalaturg 734

INFORMATSIOONI OSA

Eesti Panga nädalaaruanne 734

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE

OSAKONNA TEATED

Läti ja Rootsi majandusliku koostöö aluseid 735

Raskusisese sattunud rahaasutise likvideerimine 735

Õpetatud 735

Poolaga sõlmitakse põllutöölise sissetoomise koh- 736

ta leping 736

Villahinnad ülesostuks siseturult 736

Sigade eksport NSVL-u 736

Lina- ja kanepihinnad 736

Suviviljade saak Lätis 736

Läti nahatööstus 736

Saksa kaseiinaturg 737

Viljasaak Saksas 737

Karja suurenemine Poolas 737

Leedu suhkrutööstus hooaja algul 738

Eesti väliskaubandusbilans 738

CONTENTS:

Page

AGRICULTURE

Development of Agricultural Purchasing Power 720

INDUSTRY AND TRADE

Foreign Trade in September, 1938 722

Railway Activities in August 1938 726

Sundry Information 726

SHIPPING

Freight Market 727

World Ship-building 728

AGRICULTURAL MARKETS

Butter Market 729

Bacon Market 729

Exports of Agricultural Products 729

Cattle and Meat Market 730

Rawhide Market 730

Egg Market 731

Milk Market 731

Grain Market 732

Flax Market 732

Potato Market 733

Vegetable Market 733

Fish Market 734

INFORMATION PART

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return 734

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION

Economic Cooperation between Latvia and Sweden 735

Liquidation of Insolvent Bank Completed 735

Agreement with Poland Regarding Importation of 736

Farm Labourers 736

Purchase Prices of Wool on Home Market 736

Exports of Pigs into USSR 736

Flax and Hemp Prices 736

Yield of Spring Sown Crops in Latvia 736

Latvian Leather Industry 736

German Casein Market 737

German Grain Crop in 1938 737

Increase of Farm Animals in Poland 737

Seasonal Activity of Lithuanian Sugar Industry 738

Estonian Trade Balances 738

PÖLLUMAJANDUS

PÖLLUMAJANDUSE OSTUVÕIME ARENEMINE. DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL PURCHASING POWER.

Mag. agr. E. Jaska.

Põllumajanduse turutoodang.
Agricultural Marketable Production.

Põllumajanduse areng on viimaseil aastail toimunud tõususuunas. Tootmisharude laiendamine ja nende tootmisvõime tõstmisega oleme saavutanud järjest suuremat üldtoodangut kui ka suuremat turutoodangut.

Põllumajanduse turutoodang, s. o. põllumajandustoodangu ja põllumajandusrahva omatarvituse vahe, on agraarkriisi lõppaastast peale näidanud edukat tõusu. Nii oli põllumajanduse turutoodangu väärtus vastaval põllum.-aastal:

Põllumajanduse turutoodang.

Agricultural Marketable Production.

	Milj. kr. In Mill. of Elcr.	% (1932/33=100)
1937/38	109*)	185
1936/37	99,8	169
1935/36	88,0	141
1934/35	77,1	131
1933/34	74,2	126
1932/33	59,0	100

Toodud andmeist nähtub, et põllumajanduse turutoodangu väärtuse kujunemine on näidanud suurt edukust. 1932/33. a. peale kuni möödunud põllum.-aastani on turutoodangu väärtus tõusnud ca 50 milj. kr ehk 85%. Seega on põllumajanduse tähtsus rahvamajanduslikult suurenenud tunduvalt.

Põllumajanduse turutoodangu suurenemist on põhjustanud peamiselt põllumajandussaaduste hindade kõvenemine, kuna turutoodangu koguslik suurenemine on olnud väiksem. Eraldades põllumajandussaaduste hindade muutused turutoodangu väärtuse muutusest, saame turutoodangu kogusliku liikumise: 1932/33 — 100, 1933/34 — 102, 1934/35 — 112, 1935/36 — 108, 1936/37 — 113 ja 1937/38. a. eelhinnangul samuti 113. Seega on põllumajanduse turutoodangu kogus tõusnud 1932/33. a-st 1937/38. a-ni 13%.

*) Eelhinnang — Preliminary estimate.

Põllumajanduse ostuvõime.
Agricultural Purchasing Power.

Põllumajanduse ostuvõime kujunemine sõltub põllumajandussaaduste hindade ostujõust ja turutoodangu kogusest. Nende komponentide muutus määrab ära põllumajanduse ostukaupade tarvituse ulatuse kujunemise ja seega ka tähtsal määral kogu rahvamajandusliku läbikäigu siseturu piires.

Lähtudes neist asjaoludest tuleb tähendada, et põllumajandussaaduste ostujõud põllumajanduse ostuainete suhtes on viimaseil aastail liikunud järgmiselt: 1932/33 — 100, 1933/34 — 115, 1934/35 — 111, 1935/36 — 122, 1936/37 — 134 ja 1937/38 — 135. Seega on põllumajanduse müügiainete ostujõud tõusnud peagu pidevalt ning ületas 1937/38. a. 35%-ga 1932/33. a. madalseisu. Nimetatud ostujõu tase näitab, et möödunud ja ka käesoleval põllumajandusaastal võime ühe ja sama põllumajandussaaduste koguse eest saada ostuaineid 35%, s. o. üle kolmandiku enam kui 1932/33. a. Seega on olukord põllumajanduses tulundusolude kujunemiseel-dusis hindade vahetõuade suhtes parane-nud ning muutunud tunduvalt soodsamaks kui agraarkriisi lõppaastal.

Põllumajanduse müügiainete, ostujõu ja turutoodangu koguslikust muutusest võime tuletada põllumajanduse ostuvõime liikumise.

Põllumajanduse ostuvõime (1932/33 = 100).

Agricultural Purchasing Power.

	(1932/33=100)		(1932/33=100)
1937/38	152*)	1934/35	125
1936/37	151	1933/34	117
1935/36	132		

Toodud andmeist nähtub, et põllumajanduse ostuvõime ostuainete suhtes on 1932/33. a., s. o. madalseisust, näidanud tunduvalt suurenemist, kusjuures ostuvõime on 1937/38. a. tõusnud 52%.

Käesoleval põllumajandusaastal suureneb turutoodang tõenäoliselt edasi, kuna toot-

*) Eelhinnang — Preliminary estimate.

misharude laiendamisega on käinud kaasas ka toodangu tõus, mis avaldub kujukalt põllumajandussaaduste väljaveos. K. a. esimesel 9 kuul oli tähtsamate põllumajandussaaduste väljaveoväärtus 34 milj. kr m. a. sama aja 27 milj. kr vastu, suurenedes seega 7 milj. kr ehk ligi 30%. Koguselt on näidanud tähtsamaist põllumajandussaadusist suurenemist või — 20%, kanamunad — 9%, teravili — ligi 3 korda. Linaväljavedu on suurenenud 21%, kuna kartuli väljavedu on läinud pisut tagasi. Seega põllumajanduse ostuvõime ostuainete suhtes tõenäoliselt paraneb käesoleval pm.-aastal ning põllumajanduse tulundusseisundi kujunemiseeldused on ses osas paranenud.

Põllumajanduse turutoodangu ja põllutööliste palgad.

Agricultural Marketable Production, and Labourers' Wages.

Põllumajanduse ostuvõime küsimust saame käsitleda ainult ostuainete tarvituvõimaluse seisukohalt, siis, kui teised rahalised väljaminekud (põllutööliste palgad jne.) oleksid püsivad. Kuna seda ei ole tegelikult, peab korrigeerima põllumajanduse, n. ö. tegelikku ostuainete tarvitamisvõimet, mistõttu käsitleme esijoones põllutööliste palkade liikumist.

Põllutööliste palgataseme kujunemine on 1933/34. a. näidanud tunduvat tõusu. Nii oli põllutööliste palgaindeks viimasel aastal järgmine (palgaindeksis on arvestatud palkade kui ka põllutööliste liikide osatähtsust): 1932. a. — 100, 1933. a. 90, 1934. a. — 103, 1935. a. — 116, 1936. a. — 137, 1937. a. — 164 ja 1938. a. eelhinangul 185. Seega on põllutööliste palgatase tänavu suurenenud kahekordseks võrreldes 1933. a. põllutööliste palkadega, ning seega on tihtlasi suurenenud põllumajanduse väljaminekud põllutööliste palkadeks.

Turutoodangu ja põllutööliste palga vahekord (1932/33 = 100).

Relationship of Marketable Production and Farm Labourers' Wages.

	(1932/33=100)	(1932/33=100)
1937/38	112	1934/35 127
1936/37	123	1933/34 139
1935/36	121	1932/33 100

Vaadeldes põllumajanduse turutoodangu ja põllutööliste palkade liikumist ja nende

suhet nähtub, et soodsaim olukord põllumajandusel oli 1933/34. a., mil turutoodangu väärtus tõusis suhteliselt põllutööliste palkadega enam kui teisel aastal.

Arvestades, näit., et k. pm.-aastal jääks turutoodangu väärtus samaks nagu 1937/38. a., oleks turutoodangu väärtuse ja põllutööliste palga liikumise vahekord samane nagu 1932/33. a. See tähendab, et kui põllutööliste arv on k. a. samane nagu 1932/33. a., on põllutööliste palkadeks läinud summa osatähtsus turutoodangust sama nagu 1932/33. a. Seega on põllumajanduse tootmiseseisund põllutööliste palkade suhtes peagu samane nagu agrariikriisi lõpul või ainult pisut paranenud.

Põllumajanduse ostuvõime ja maatulunduslik tulu.

Agricultural Purchasing Power and Net Farm Income.

Põllumajanduse ostuvõime küsimust tuleb käsitleda ka talundi tulundusolude kujunemisolude, s. o. nimelt maatulundustulu seisukohalt.

Maatulundustulu on talundi omaniku töö ja puhtvaranduse tasuvus. See on väärtus, mida ettevõtja võib kasustada oma soovide kohaselt, kuid seejuures ei tohi puhtvarandus väheneda. Tööpalga ja tasuvuse (puhtvaranduse rendi) võib ettevõtja küll paigutada talundisse ning tõsta seega talundite tootmisvõimet, s. o. suurendada varu.

Maatulundustulu tööpäeva kohta kr.

Net Farm Income per Working Day, in Ekr.

1936/37	2.46	1931/32	1.21
1935/36	1.96	1930/31	2.23
1934/35	1.96	1929/30	2.45
1933/34	2.02	1928/29	2.62
1932/33	1.20	1927/28	2.98

Maatulundustulu liikumisest selgub, et säärane „kogumisvõimalus“ oli kriisi madal seisul üle 50% halvem kui 1929/30. a. Järgnevat aastail võib panna tähele küll seisundi paranemist, kuid kõrgkonjunktuuriaegset taset ei saavutata ka 1936/37. a.

Maatulundustulu suurenemine nõuab kulude kokkutõmbamist, s. o. ostuainete tar-

vituse vähendamist või põllumajandustoodangu suurendamist. Viimasega käiks kaasas taas ostuainete tarvituse suurenemine, mis osaliselt vähendaks tulu. Kuna aga ostuainete tarvitusvõimalus (ostuainete hindade suhtes) on kriisileelsel tasemel ning tulu on siiski madalam, tuleb tululolude parandamiseks piirata ostuainete tarvitust. Seega tuleb põllumajanduse ostuvõime kiisimuse analüüsil arvestada ka tulukust, mis vähendab „ostuvõimet“, s. o. tegelikke oste.

Kokkuvõttes võib tähendada: 1) põllu-

majanduse turutoodangu väärtus on pärast agraarkriisi näidanud tunduvalt suurenemist. 2) ühes turutoodangu suurenemisega on suurenenud põllumajanduse ostuvõime ostuainete suhtes. 3) Ostuvõime tegelikku suurenemist vähendab põllutööliste palkade tõus, kuna põllutööliste palgasumma suurenemine on läinud rahvamajanduslikku ringkäiku erinevalt. 4) Tulundusolude parandamiseks tuleb ostuainete tarvitamist veelgi soodustada ja seda eriti aladel, millised tõstavad põllumajandustoodangut.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS SEPT. 1938. A. — FOREIGN TRADE IN SEPTEMBER, 1938.

Kaubavahetus välismaa riikidega kahanes võrreldes m. a. sept. 22,0 milj. kr-lt 20,2 milj. kr-le (7,9%), kusjuures langus toimus väljaveo arvel. Kuna väljaveodu vähenes 12,2 milj. kr-lt 10,3 milj. kr-le (16,0%) ja sissevedu kasvas 9,7 milj. kr-lt 9,9 milj. kr-le (2,3%), langes väljaveo-ülekaal, mis ulatus m. a. sept. 2,5 milj. kr-le, tänava samal kuul 0,4 milj. kr-le.

Väljaveodu. — Exports.

Kuigi väljaveodu sept. on k. a. suurimaid, ei ulatu eksporditud kaupade eest saadud rahasumma siiski m. a. sept. tasemeni. Väljaveos tagasimineku, mis ulatus võrreldes m. a. sept. 2,0 milj. kr-le, tekkis peamiselt toor- ja poolvalmisainete — eeskätt metsamaterjali ekspordi kahanemise tõttu. Valmissaaduste ja elusloomade arvel tekkinud puudujääk kaeti suurenenud toit- ja maitseainete väljaveoga. Võrreldes m. a. sept. kasvas toit- ja maitseainete müük välis-turgudele 4,8 milj. kr-lt 5,1 milj. kr-le (7,4%), kuna toor- ja poolvalmisainete eksport kahanes 5,2 milj. kr-lt 3,3 milj. kr-le (36,1%), valmissaaduste — 2,2 milj. kr-lt 1,7 milj. kr-le (19,7%) ja elusloomade väljaveodu — 180 tuh. kr-lt 160 tuh. kr-le (11,1%).

Toit- ja maitseainete eksport näitab tänava pidevat tõusu. Alates jaanuarist ületavad kõik järgmised kuud eel-

miste kuude summad, kusjuures nimetatud rühma kõrgseisukuuks k. a. on sept. Võrreldes m. a. sept. kasvas toit- ja maitseainete väljaveodu 4,8 milj. kr-lt 5,1 milj. kr-le. Tõusu põhjustas tähtsal määral suurenenud teravilja ja või väljaveodu. Teravilja (rukist) veeti välja k. a. sept. 874 tn 107 tuh. kr. väärtuses. Võid müüdi välis-turgudele k. a. sept. 1865 tn 1645 tn vastu m. a. samal kuul — seega 13,4% enam, kuna või eest saadud rahasumma kasvas 3,1 milj. kr-lt 3,2 milj. kr-le (4,2%). Tagasimineku esines kartulite, munade ja liha ning liha-kauba väljaveos. Kartuliekspordil langes võrreldes m. a. sept. (väärtuselt) 66,7%, munade — 10,7% ja liha ning lihakauba väljaveodu — 8,8%.

Toor- ja poolvalmisainete väljaveos tagasimineku põhjustas eeskätt metsamaterjali kahanenud väljaveodu, kuid ka lina-, toornahkade, ja kunstsarveeksport oli k. a. sept. väiksem kui m. a. samal kuul. Võrreldes m. a. sept. kahanes metsamaterjalimüük välis-turgudele koguselt 35 593 tn-lt 12 413 tn-le (65,1%) ja väärtuselt — 2,6 milj. kr-lt 678 tuh. kr-le (73,8%). Metsamaterjalist saadi tänava vähem kui m. a. võrreldaval kuul — veebr. 25 tuh. kr, apr. — 257 tuh. kr, juunis — 185 tuh. kr, juulis — 1,2 milj. kr, aug. — 1,6 milj. kr ja sept. — 1,9 milj. kr — seega on tagasimineku süveneva tendentsiga. Linamüük välis-

turgudele kahanes võrreldes m. a. sept. 530 tn-lt 226 tn-le (57,4%), ja väärtuseit — 636 tuh. kr-lt 205 tuh. kr-le (67,8%). Toor-nahkadest saadi tänavu 167 tuh. kr (71,1%) ja kunstsarve väljaveost 117 tuh. kr (54,2%) vähem kui m. a. sept. Kuigi beni-siini väljavedu suurenes koguselt (15,8%), näitas väärtus hindade languse tõttu taga-siminekut (8,6%). Tõususuunalist liikumist osutasid tselluloosi ja põlevkiviõli väljave-du. Tselluloosi veeti välja k. a. sept. 9 162 tn 5 174 tn vastu m. a. samal kuul — seega 3 988 tn (77,1%) enam. Eksporditud tsel-luloosist saadi samal ajal 1 219 tuh kr. 697 tuh. kr vastu m. a. sept. ehk 522 tuh. kr. (74,9%) enam. Põlevkiviõli väljavedu kasvas võrreldes m. a. sept. koguselt 4 503 tn-lt 8 488 tn-le (88,5%) ja väärtuseit — 320 tuh. kr-lt 677 tuh. kr-le (111,6%).

1 673 tn 47 tuh. kr väärtuses, kuna m. a. samal kuul selle väljavedu ei olnud.

Sissevedu. — Imports.

Sissevedu oli k. a. viimaseil kuul võrdle-misi tagasihoidlik, kuid sept. on import taas elavnenu, ületades m. a. sept. väljaveo 220 tuh. kr (2,3%). Sisseveotõusu põhjustas suurenenud toit- ja maitseainete ost välis-turgudeit, eriti nimetatud rühma teravilja, kala, suhkru ja loomasööda osas. Võrreldes m. a. sept. kasvas toit- ja maitseainete sisse-vedu 641 tuh. kr-lt 1,2 milj. kr-le (92,4%), kuna valmissaaduste sissevedu kahanes 6,0 milj. kr-lt 5,6 milj. kr-le (7,0%) ja toor-ning poolvalmissaaduste sissevedu jäi üld-joonis m. a. sept. tasemele.

Toit- ja maitseaineid imporditi k. a. sept. 2 korda rohkem kui m. a. samal kuul, kusjuures juurdekasv toimus eeskätt suurenenud teravilja, heeringate ja suhkru sisseveo arvel. Teravilja veeti sisse k. a. sept. 3 570 tn 346 tuh. kr väärtuses, sellest rukist 2 847 tn 262 tuh. kr väärtuses, nisu — 523 tn 60 tuh. kr väärtuses ja otra — 200 tn 24 tuh. kr väärtuses, kuna m. a. samal kuul teravilja sissevedu ei olnud. Suhkrut veeti sisse k. a. sept. 3 628 tn 2173 tn vastu m. a. samal kuul, seega 67,0% enam, kuna imporditud suhkru väärtus kasvas samal ajal 310 tuh. kr-lt 455 tuh. kr-le (46,8%). Heeringate sissevedu suurenes 459 tn-lt 1 068 tn-le (132,7%) ja nende eest makstud rahasumma — 87 tuh. kr-lt 190 tuh. kr-le (118,4%). Soolaimport kasvas koguselt 4,4% ja väärtuseit — 4,5%.

Toor- ja poolvalmisainete sisse-vedu jäi võrreldes m. a. sept. üldjoonis en-diseks, kuna koostises esineb mõningaid muutusi. Tugev tõus toimus väetiste sisse-veos, kuna teisalt puuvilla, villa, kivisöe ja kooksi sissevedu vähenes. Väetiste sissevedu kasvas võrreldes m. a. sept. koguselt 1 355 tn-lt 5 107 tn-le (276,9%) ja väärtuseit — 47 tuh. kr-lt 577 tuh. kr-le (1227,7%). Koguse ja väärtuse suhteliselt erinev juurde-kasv on tingitud muutunud koostisest hin-nalt kallimate väetisiliikide kasuks. Ka toor-tubakat imporditi k. a. sept. (väärtuseit) 20,4% enam kui m. a. samal kuul, kuna

Väliskaubanduskäive septembris 1937—38.

Turnover of September Foreign Trade, 1937—38.

	September		1. I—30. IX		1937 = 100
	1938	1937	1938	1937	
	1000 kr. — In 1000 Kr.				
Väljavedu — <i>Exports</i>	10 289	12 247	75 871	74 685	101,6
Sissevedu — <i>Imports</i>	9 980	9 710	82 638	81 696	101,0
Käive — <i>Turnover</i>	20 219	21 957	158 409	156 381	101,3
Väljavedu ±	+359	+2587	-6 667	-7031	
<i>Exports</i> ±	1000 tn. — In 1000 tns.				
Väljavedu — <i>Exports</i>	45	80	805	862	84,3
Sissevedu — <i>Imports</i>	44	40	309	319	96,9
Käive — <i>Turnover</i>	89	100	614	681	90,2

Valmissaaduste rühmas kahanes võrreldes m. a. sept. peamiselt puu- ja pabe-ritööstussaaduste väljavedu, kuna tekstiil-tööstussaaduste tähtsamaist aineist kahanes ainult puuvillalõnga ja -niidi väljavedu, kus-juures ülejäänud ainetes väljavedu näitas tõusu. Vineer- ja -toolipõhjade müük välis-turgudele kahanes võrreldes m. a. sept. 546 tuh. kr-lt 296 tuh. kr-le (45,8%), ajalehe-ja trükipaberi — 154 tuh. kr-lt 82 tuh. kr-le (46,8%) ja puuvillalõnga ja niidi väl-javedu — 418 tuh. kr-lt 382 tuh. kr-le (8,6%). Tõusu näitas (väärtuseit) puuvil-lariide (4,5%), jämeda linase riide (36,0%), džuuatriide ja -kottide (32,9%) ning tahvel-klaaasi väljavedu (273,3%). Peale nimeta-tud ainetes veeti välja k. a. sept. tsementi

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — Principal Commodities of Foreign Trade.

	September — September				1./1—30./IX			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937
VALJAVEDU — EXPORTS.								
Üldse: — Total:	44 913	60 405	10 289	12 247	305 022	362 103	75 871	74 665
I. Elusloomad (arv) — Animals, living (number)	1 692	1 426	160	180	45 090	11 469	4 431	1 389
II Toit-, maitseained ja joogid — Food Products, Stim. Bever.	5 319	4 407	5 100	4 750	46 190	39 583	31 742	25 588
Sellest: — thereof:								
Teravili — Corn	874	2	107	1	10 007	3 203	1 844	813
Kartul — Potatoes	118	331	8	24	11 008	14 808	669	754
Või — Butter	1 365	1 845	3 228	3 097	11 793	9 844	20 108	15 895
Munad — Eggs	6 215	6 008	515	577	38 394	33 419	2 361	2 008
Liha ja lihakaup — Meat and Meat Products	371	411	373	409	2 145	1 933	3 622	3 260
Munad — Eggs	265	289	373	409	2 776	2 745	3 622	3 260
III. Toor- ja poolv.-ain. — Raw a. Semi-Manufact. Materials	34 522	51 426	3 292	5 155	223 263	287 620	25 046	30 785
Sellest: — thereof:								
Toornahad — Hides undressed	88	92	68	225	480	787	838	1 040
Metsamaterjal — Timber Materials	12 413	35 593	678	2 591	79 287	152 185	5 471	10 333
Tselluloos — Cellulose	9 162	5 174	1 219	697	48 946	44 454	7 150	5 883
Lina ja -takud — Flax and Tow	226	530	205	636	4 757	5 149	4 772	5 828
Bensiin — Benzine	995	859	181	192	4 356	3 216	739	712
Põlevkiviõli — Shale-Oil	8 438	4 503	677	320	44 607	34 600	3 603	2 637
Kunstsarv — Artificial Horn	46	96	99	22	845	582	768	1 314
IV. Valmisasused — Manufactured Articles	5 072	4 572	1 737	2 162	36 569	34 900	14 651	16 901
Sellest: — thereof:								
Viiner ja -toolipõhjad — Plywood and Chair-backs	976	2 298	269	546	10 893	14 535	933	3 549
Ajalehe- ja trükipaber — News- a. other Printing Paper	468	480	32	154	4 013	5 441	876	1 259
Puuv. lõng ja -niit — Cotton Yarn and Thread	142	157	382	418	1 089	1 391	2 996	3 645
Puuv. riie — Cotton Piece Goods	77	65	208	190	683	717	1 815	2 226
Linane riie jäme — Linen, coarse	57	41	117	86	303	345	627	712
Džautriie ja -kotid — Jute Cloth and Sacks	151	127	93	70	1 038	1 142	627	626
Tsement — Cement	1 673	—	47	—	7 930	—	284	—
Tahvelklaas — Sheet Glass	324	100	58	15	2 634	1 000	376	182
V. Kallismetallid ja -kivid — Precious Metals and Stones	—	—	—	—	0	0	1	2
SISSEVEDU — IMPORTS.								
Üldse: — Total:	44 343	39 749	9 930	9 710	308 793	318 970	82 533	81 696
I. Elusloomad (arv) — Animals, living (number)	7	6	3	4	132	190	18	61
II Toit-, maitseained ja joogid — Food Products, Stim. Bever.	12 631	6 749	1 233	641	75 107	75 337	9 391	10 429
Sellest: — thereof:								
Heeringad — Herrings	1 088	450	190	87	5 479	8 374	1 087	745
Sool — Salt	3 837	3 874	69	68	19 308	12 114	364	219
Suhkur — Sugar	3 028	2 173	455	310	22 069	19 058	3 121	2 433
III. Toor- ja poolv.-ain. — Raw a. Semi-Manufact. Materials	24 676	24 602	3 043	3 019	169 594	174 233	20 738	22 958
Sellest: — thereof:								
Toortubak — Tobacco unmanufact.	66	60	124	103	586	552	1 073	901
Toornahad — Hides undressed	211	144	212	229	1 201	1 187	1 423	1 705
Džaut — Jute	114	69	36	20	1 724	1 994	560	620
Puuvill — Cotton	694	659	624	943	4 185	4 756	4 451	6 672
Vill — Wool	30	29	93	127	227	208	706	909
Kivisüsi ja koks — Coal and Coke	8 572	13 192	162	293	46 500	58 044	891	1 065
Petroleum — Petroleum	8 042	2 538	237	245	14 990	13 257	1 265	1 017
Bensiin — Benzine	654	814	98	75	4 177	5 578	480	625
Väetised — Fertilisers	5 107	1 355	577	47	63 856	46 147	4 038	2 405
Väetisel puhastamata — Sulphur unpurified	2 032	2 640	183	205	2 032	8 833	183	669
IV. Valmisasused — Manufactured Articles	7 036	8 397	5 593	6 013	64 093	69 398	53 191	48 077
Sellest: — thereof:								
Puuv. riie — Cotton Piece Goods	12	7	98	58	81	99	799	912
Villane lõng ja niit — Woolen Yarn and Thread	30	31	201	271	220	227	1 695	1 947
Kunstiõidilõng ja -niit — Rayon Yarn and Thread	26	25	123	126	192	212	934	1 028
Raud ja teras — Iron and Steel	2 809	4 089	637	1 043	22 472	32 617	5 229	6 692
Kummi ja k. kaup — Rubber and Rubber Goods	88	71	285	226	562	475	1 602	1 430
V. Kallismetallid ja -kivid — Precious Metals and Stones	0	0	58	33	1	2	200	171

džuudi sissevedu ületas m. a. sept. 80,0%. Puuvilla ja villa sisseveo suhteline tagasimineku väärtuselt ületab koguse hindade languse tõttu tunduvalt. Puuvilla sissevedu kahanes koguselt 659 tn-lt 594 tn-le (9,9%) ja väärtuselt 948 tuh. kr-lt 624 tuh. kr-le (33,8%), kuma villa sissevedu osutas m. a. sept. tasemele jäänud koguse juures 26,8% väärtuse tagasiminekut. Kivisütt ja koksi imporditi k. a. sept. 8572 tn 13 192 tn vastu m. a., seega 35,0% vähem, kusjuures nimetatud ainete eest makstud rahasumma langes 293 tuh. kr-lt 162 tuh. kr-le ehk 44,7%.

Kaubarühmade osatähtsus väärtuselt

1. I—30. IX 1937—38 (%)

Percentages of Separate Groups of Merchandises According to Value I. I—30. IX 1937—38.

	Väljavedu Exports		Sissevedu Imports	
	1938	1937	1938	1937
I Elusloomad — <i>Animals, living</i>	5,9	1,9	0,0	0,1
II Toit-, maitseained ja joogid — <i>Food Products, Stim. and Bever.</i>	41,8	84,9	11,4	12,8
III Toor- ja poolvalmisained — <i>Raw and Semi-Manufactured Materials</i>	38,0	41,2	25,1	28,1
IV Valmisraudained — <i>Manufactured Articles</i>	19,3	22,8	63,2	58,8
V Kallismetallid ja -kivid — <i>Pre- cious Metals and Stones</i>	0,0	0,0	0,3	0,2
Kokku — <i>Total</i>	100	100	100	100

Valmisraudained imporditi tagasimineku mõjustajaks olid võrreldes m. a. sept. peamiselt kaubad, millede arvel valmisraudained sissevedu näitas peagu kuni viimase ajani hoogsat tõusu. Siia kuuluvad jõu- ja töömasinad, transportvahendid, metallkaubad jne. Peale nimetatud kaupade näitas tugevat langust töötletud metallide sissevedu, kuna keemia-, puu- ja paberitööstussaaduste ost välisriigidele osutas juurdekasvu. Töötletud metallide sissevedu kahanes võrreldes m. a. sept. 1,2 milj. kr-lt 0,7 milj. kr-le (42,3%), metallkauba — 977 tuh. kr-lt 576 tuh. kr-le (41,0%), transportvahendite — 382 tuh. kr-lt 201 tuh. kr-le (47,4%) ja jõu- ning töömasinate sissevedu — 573 tuh. kr-lt 505 tuh. kr-le (11,9%). Tõususuunas liikunud aineist suurenes keemiatööstussaaduste sissevedu 698 tuh. kr-lt 1,0 milj. kr-le (43,6%), puutööstussaaduste — 70 tuh. kr-lt 120 tuh. kr-le (71,4

prots.) ja paberitööstussaaduste sissevedu — 122 tuh. kr-lt 164 tuh. kr-le (34,4%).

Kolmveerandaasta väliskaubandusbilansi passiivsus on nõrgenenud võrreldes m. a. sama ajaga, kahanes 7,0 milj. kr-lt 6,7 milj. kr-le. Väljavedu kasvas samal ajal 74,7 milj. kr-lt 75,9 milj. kr-le (1,6%) ja sissevedu — 81,7 milj. kr-lt 82,5 milj. kr-le (1,0%).

Väljaveo tõusu põhjustas eeskätt elusloomade ja toit- ning maitseainete (eriti karjasaaduste osa) suurenenud väljavedu — neist esimese eksport kasvas võrreldes m. a. kolmveerandaastaga 1,4 milj. kr-lt 4,4 milj. kr-le (219,0%) ja teise väljavedu — 25,6 milj. kr-lt 31,7 milj. kr-le (24,1%). Tagasimineku osutasid toor- ja poolvalmisainete väljavedu 30,8 milj. kr-lt 25,0 milj. kr-le (18,6%) ja valmisraudained eksport — 16,9 milj. kr-lt 14,7 milj. kr-le (13,3%). Tähtsamaist aineist suurenes või väljavedu 15,9 milj. kr-lt 20,1 milj. kr-le (26,5%), munade — 2,0 milj. kr-lt 2,4 milj. kr-le (17,6%), liha ja lihakauba — 3,3 milj. kr-lt 3,6 milj. kr-le (11,1%), teravilja — 0,8 milj. kr-lt 1,3 milj. kr-le (65,3%) tselluloosi — 5,7 milj. kr-lt 7,2 milj. kr-le (25,8%) ja põlevkiviõli väljavedu — 2,6 milj. kr-lt 3,6 milj. kr-le (36,6%). Vähenenud on: metsamaterjalieksport 10,3 milj. kr-lt 5,5 milj. kr-le (47,1%), lina — 5,8 milj. kr-lt 4,8 milj. kr-le (18,1%), toornahkade — 1,9 milj. kr-lt 0,8 milj. kr-lt 4,8 milj. kr-le (56,8%), vineeri- ja -toolipõhjate — 3,5 milj. kr-lt 3,0 milj. kr-le (14,5%), puuvillalõnga ja -niidi — 3,6 milj. kr-lt 3,0 milj. kr-le (17,8%) ja puuvillariide väljavedu — 2,2 milj. kr-lt 1,8 milj. kr-le (18,5%).

Sisseveo juurdekasv toimus valmisraudained, peamiselt jõu- ja töömasinate, metallkaupade ja transportvahendite, suurenenud imporditi arvel. Jõu- ja töömasinate sissevedu suurenes 4,2 milj. kr-lt 6,5 milj. kr-le (53,5%), metallkauba — 5,4 milj. kr-lt 6,4 milj. kr-le (19,2%) ja transportvahendite sissevedu 5,2 milj. kr-lt 6,1 milj. kr-le (16,0%).

Tähtsamaist aineist suurenes suhkru sissevedu 2,4 milj. kr-lt 3,1 milj. kr-le (28,3%), heeringate — 0,7 milj. kr-lt 1,1 milj. kr-le (45,9%) ja väetiste sissevedu — 2,4 milj. kr-lt 4,0 milj. kr-le (67,9%). Kahanenud on:

puuvilla sissevedu 6,7 milj. kr-lt 4,5 milj. kr-le (33,3%), toornahkade — 1,7 milj. kr-lt 1,4 milj. kr-le (16,4%), villase lõnga ja niidi

— 1,9 milj. kr-lt 1,7 milj. kr-le (12,8%) ja raua ning terase sissevedu — 6,7 milj. kr-lt 5,2 milj. kr-le (21,9%).

RAUDTEETEGEVUS AUGUSTIS 1938

RAILWAY ACTIVITIES IN AUGUST 1938.

Augustis oli raudteetegevus väiksem m. a. samast kuust. Reisijate liiklus vähenes üldarvult m. a. 1 113 tuh-lt 1 048 tuh-le ehk 5,8%, millest II klassi kasustajate arv vähenes 37,9%, ja elektrirongide kasustajate arv — 6,4%. Reisijate arvuline vähenemine koos ühe reisija keskmise sõidukauguse lühenemisega (63,7:78,1 km. vastu m. a.) põhjustasid ka reis-km kahanemist. Maksuliste reis-km arv vähenes m. a. 36 772 tuh-lt 33 781 tuh-le ehk 8,1%. Tasutaveetud reisijate reis-km vähenesid 86,6%, millised moodustavad reis-km kahanemisest ca 60% ja seega suurendavad reis-km üldarvu kahanemist m. a. 41 454 tuh-lt 34 407 tuh-le ehk 17,0%. Kuigi reisijate liiklus välisühendusis arvult kahekordistus ja reis-km arv suurenes 50,9%, ei suutnud see tõus katta kohalikus liikluses tekkinud kahanemist. Reisijaid liikles tuh.:

	1938	1937	±%
Reisijate üldarv . . .	1 048	1 113	- 5,8
Reis-km üldarv . . .	34 407	41 454	-17,0
sellest: maksulised . . .	33 781	36 772	- 8,1
tasuta	626	4 682	-86,6

Pühapäevapiletitega sõidetud reis-km arv, milline üldarvust moodustab 22,4%, suurenes küll võrreldes mullusega ca 130% ja tähtajaliste piletitega sõidetud km ületavad m. a. 5,4%, kuid siiski ei kütüni nende tõus katma osatähtsuselt suuremate piletiliikide kasutamisel tekkinud vähenemist.

Veetud kaubakogus kahanes m. a. 226 tuh. tn-lt 200 tuh. tn-le ehk 11,5%. Ühe tn-i keskmise veokauguse piknemise tõttu

m. a. 99,4 km-lt 105,9 km-le vähenes tn-km üldarv 5,7%, kahanedes mulluse 22 474 tuh-lt 21 188 tuh-le. Tänavu imporditi ca 80% enam mullusest, mis aga oma väikese osatähtsuse tõttu üldveost ei suutnud takistada eksport- ega kohaliku veo tagasiminekest tekkinud vähenemist (esimene kahanes 23,1%, teine — 12,9%).

Kassakokkuvõtete järgi mõjustas vedude vähenemine ka tulude laekumist:

	1938	1937	±%
Üldse tuh. kr.	1 445	1 474	-2,0
sellest: reisijateveost	585	583	+0,3
pagasi- ja postiveost	141	187	+2,9
kaubaveost	701	735	-4,6
muu tulu	18	19	-5,3

Üldsummas vähenes tulu 29 tuh. kr ehk 2,0%. Kaubavedu, mis on suurimaks tuluallikaks raudteel, andis 34 tuh. kr ehk 4,6% vähem m. a-st, kuna reisijateveost laekuv tulu oli peagu võrdne mõlemal tegevusaastal. Väiksemad tululiigid ei evi nimetamisväärt osatähtsust.

Alates 1. I—31. VIII on 8 kuu raudtee-tegevus:

	1938	1937	±%
Tulud üldse tuh. kr.	10 223	9 903	+3,2
sellest: reisijateveost	3 924	3 758	+4,4
pagasi- ja postiveost	457	444	+2,9
kaubaveost	5 056	5 519	+2,5
muud tulud	186	182	+2,2
Reisijate arv	7 766	7 527	+3,2
Reis-km arv	237 551	230 124	+3,2
sellest: Vah. Val. otsusel tasuta	3 818	4 682	-18,5
Tonnid	1 608	1 767	-9,0
Tn-km	166 209	178 337	-6,8

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa kinnitatud projekti ja kirjelduse kohaselt:

■ Tartu Mehaaniline Puutööstus arh. Podčekajev, Golubev & Ko-le, Tartus Alevi 30 asuva ning ümberkorraldatava mehaa-

nilise puutööstuse ümberkorraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 15 töölit. Jõuandjaks 4 elektrimootorit üldvõimega 14,75 HJ. Valmistatakse pakk-kaste ja teisi puusepatöösasusid.

■ Särevere veski, villatööstuse ja elektri-

jaama omanikule S. Viirman'ile Türi l. Veski 55, tema Pärnu jõel asuvas ning ümberkorraldatavas jahu- ja saeveskis, villatööstuses ja elektrijaamas töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 16 töölist. Jõuandjaks on lokomobiil 60 HJ, 3 vesiturbiini, 18 HJ, 30 HJ ja 45 HJ ning 6 elektrimootorit üldvõimega 77,5 HJ. Jahvatatakse iga liiki teravilja, kraasitakse ja kedratatakse villa, saetakse igasugu ehitusmaterjali ning toodetakse elektrienergiat ümbruskonna jaoks.

■ Tallinna linna trammile, Tallinnas Kopli 81 asuvas ning ümberkorraldatud trammidepoos ja töökojas seal olevate seadmete kasutamiseks ja nendega töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 19 töölist. Jõuandjaks elektrimootor 5 HJ. Päeval toimetatakse trammivagunite suuremaid remonttöid ja öösel nende korrastamist ja puhastamist.

■ A. Pääsuke'le, Tartus, Aleksandri 107 asuvas ning ümberkorraldatud nahavabrikus töötamiseks. Ettevõttes töötab 24 töölist. Jõuandjaks lokomobiil 22 HJ. Valmistatakse pinsoli-, pastla-, raag-, juht- ja igasugu värvi kroom-pealishahka ning kroomtallanhaka.

■ Eesti Kammivabrikule „Estico“, Tartus Teguri 26/28, tema vabriku krundil ehitatud tselluloidi suuriahoone kasutamiselevõtmiseks.

■ A/S-le „Rotermanni Tehased“, Tallinnas, Jaama 1, tema Tartu osakonna, Tiigi 67, rukkijahuveskis ja autoparandustöökojas töötamiseks ning tööliste ruumi, katusealuse ja reoveekanalisatsiooni tarvituselevõtmiseks. Ettevõttes leiab tööd

11 töölist. Jõuandjaks 9 elektrimootorit üldvõimega 77 HJ. Valmistatakse rukkijahu, rukkipeetüli, sepikejahu ja loomajahu ning toimitakse igasugu autoremonttöid.

■ Eesti Kaupmeeste Majanduskeskuse A/S-le, tema Tallinnas, Liivimäe 44 sisseseadud kohvitööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 5 töölist. Praetakse, jahvatatakse ja pakitakse kohvi.

■ Kullasepatööstus R. Lange'le, Tallinn, Raekoja 5 asuvas ning ümberkorraldatud kullasepatööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 7 töölist. Jõuandjaks 2 elektrimootorit üldvõimega 2 HJ. Valmistatakse igasugu kullasepatöösaadusi.

■ Firma G. Pihlakas'e hooldajatele, Tallinnas Toompuiestee 18, nimetatud firmale kuuluva ja samas asuva ning ümberkorraldatud köitmis-, lineerimis- ja kirjaümbrikutööstuse ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 21 töölist ja 5 ametnikku. Jõuallikana kasustatakse 22 elektrimootorit üldvõimega 31,75 HJ. Valmistatakse kirjaümbrikke, albumeid, kirjablokke ja igasugu muud paberikaupa.

■ Riigiviinatehasele nr. 1, Tallinnas Luteri 38, asuvas ning ümberkorraldatavas viinatehases ühe tehasehoone ümberehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks.

■ Eistvere Kartuliühisusele, Pilstveres, Viljandimaal, tema samas asuva ning ümberkorraldatava Eistvere piiritusvabriku korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 4 töölist. Jõuandjaks aurumasin 8 HJ. Valmistatakse piiritust ja piiritustööstuse kõrvalsaadusi.

LAEVANDUS

PRAHITURG. — FREIGHT MARKET.

Laevade prahiturg kuni 15. okt. oli endiselt tagasihoidlik ning veohinnad alanesid sept. lõpu tasemele.

Viljaveoturul oli tegevus võrdlemisi vaikne kõigil turgudel. Tehti mõnesid vedusid. P.-Ameerikast miinimumhindadega: St.

Lawrence/Antwerpen, Rotterdam 2/9, Inglise sadamad 3/- per qr. L. Ameerikast oli vaid üksikuid tehinguid miinimumhindadega.

Teisel ookeanivedudel oli idaturg pisut elavam. Riisist maksti Saigonist Kontinenti 28/6, sojaoad Dalny Rotterdam 27/6.

Suhkrivedu Kuubast tagasihoidlik, hind 15/-
Inglise.

Vahemere/Aafrika turul oli maa-
kide vedu võrdlemisi tagasihoidlik. Hinnad
endised, s. o. P.-Aafrika sadamaist Inglise
E. C. 7/6—8/- per tn., Hollandisse 6/6—7/-
tn. Huelvast Hollandisse maksti 7/- 8/- tn.

Tekkis ka mõnesid puuvillaseemnelaadun-
geid, makstes umb. 400 000 kub. j. laevale
12/6 Londoni per 60 kub. j. ja 11/- Hulli.
Espartost pakuti P.-Aafrikast Inglise 18/-
20/-. Mullapähklid Saloum/Kontinent 20/- 21/-.

Süteveoturul oli tegevus pisut el-
vam, eriti Balti merre, kus hinnad olid pisut
kõvenenud. Aafrika ja Vahemere ning Inglise/
Kontinenti vahelisel vedudel maksti aga endist
madalat hinda. Bristol Kanalist: — Aleksand-
riasse 6/- 6/3, Gibraltari 6/6, Lissaboni 7/-,
Aporto 7/6—7/9, Rosario 12/-, Roueni 4/3—
4/6, Kopenhaageni 5/-, Hamburgi 6/-.

Inglise i. r. sadamaist: Stettini 5/3,
Mäntelhuoto 4/6, Liibavi 3000 tn. 5/3. Abo
3000 tn 4/10½, Ekenesi 1600 tn 5/9, Kotka
3000 tn 4/6 (1000 tn. lossimine).

Metsaveoturul oli tegevus pisut el-

vam, kuid oodatud suurt elavnemist ei olnud
veel märgata. Hinnad on üldiselt 1937. a.
miinimumi piires.

575 std. Hernosand/London	36/—
800 „ Holmsund/London	36/6
500 „ Pitea/Poola	44/6
625 „ Yxpila/Stansgate	38/6
800 „ Kotka/London	32/—
1200 std. pulpwood Wiiborg/Calais	32/6
650 std. Wiiborg & Kotka/Hull	32/6
100 „ Uleaborg/Kopenhaagen	35 T. Kr.
100 „ Kemi/Svendborg	37 T. Kr.

Ajalepinguturul võeti rida suure-
maid laevu. 1/2 reisuks üle ookeani, makstes
1.25—1.50 \$. Väiksemaid laevust sõlmiti
3000 dwt. tn. laev 6 kuule £ 625.— (vanem
laev).

„Lloyds List'i“ praahiindeks sept. eest oli:
(1923=100).

Võrreldes aug.

		±%
Euroopa	82,1	+1,47
P.-Ameerika	94,8	+2,16
L.-Ameerika	93,0	—3,72
I. India & Aafrika	96,6	+5,52
V. Ook., Austr.	85,0	+0,87
Üldindeks	90,3	+1,11

LAEVAEHITUS MAAILMAS. — WORLD SHIP-BUILDING.

„Lloyds Register“ kokkuvõtte järgi oli III
veerandaastal võrreldes k. a. II veerandiga

ja m. a. III veerandiga maailmas laevaehitus
(1000 br. reg. tn).

	Ehitusel			Lastud vette			Alustatud		
	30. IX 38	30. VI 38	30. IX 37	III v. 38	II v. 38	III v. 37	III v. 38	II v. 38	III v. 37
Kogu maailmas	2 712	2 327	2 902	807	848	676	633	716	649
Neist aurikud	949	993	1 236	353	325	310	283	229	263
Neist mootorlaevad	1 762	1 303	1 650	429	506	350	343	462	375
Neist:									
Kokku Inglise	885	1 037	1 185	310	287	266	87	157	219
Saksa	383	397	383	131	120	103	111	153	88
Jaapan	320	290	335	97	139	135	119	101	155
Holland	247	281	225	70	55	42	22	47	54
USA	251	167	216	62	66	36	159	63	47
Rootsi	117	115	114	41	47	32	53	33	21
Taani	112	107	108	37	36	37	46	60	28
Itaalia	153	137	83	20	32	4	22	16	9
Prantsuse	78	89	70	—	10	—	—	19	5
Belgia	28	44	35	7	18	1	3	19	5
Soome	14	19	10	8	5	4	—	5	6

Näeme, et maailmas hakkab laevaehitus
vähehaaval minema tagasi. Võrdlemisi suurt

tagasiminekut näitab Inglise, kuna Saksas on
tendents püsiv.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võihindade kujunemine toimus m. n. välis- ja tururgudel e. n. tasemel. Manchesteris noteeriti meie võihinnaks 111—113 š cwt, kusjuures tegelikult saadav hind oli pisut kõrgem kui e. n. Saksast saadav hind näitas aga väikest nõrgenemist. Kuna Saksa veetava võikoguse osatähtsus vähenes võrreldes e. n., nõrgenes meie eksportvõihinna noteering 149 s-le kg franko saatejaam. Noteeritud hind on 4 s. kg-lt madalam kui eelmisel noteeringul. Turutendents kindlam.

Võihindade nõrgenemise tõttu on võitartvitus Inglises tõusnud ning edasisele turuseisundi kujunemisele hakatakse suhtuma optimistlikumalt. Kuigi võitagarade seis

on Inglises praegu suurem kui m. a. samal ajal ning nov. loodetav või sissevedu ookeanitaguseist maist on samuti suurem, nähakse paranemise väljavaateid euroopa karjajamajandusmaade võipakkumise hooajalises vähenemises.

Või väljavedu Taanist oli k. a. sept. 8% suurem kui m. a. samal kuul. K. a. esimesel 9 kuu jooksul veeti Taanist võid välja 5% enam kui m. a. samal ajal. Eestist oli või väljavedu k. a. esimesel 9 kuul 11 793 tn m. a. sama aja 9844 tn vastu, suurenedes seega 20%. Väljaveetud võikoguse väärtus oli k. a. esimesel 9 kuul 20,2 milj. kr., s. o. 4,2 milj. kr. suurem kui m. a. samal ajal.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul avaldub nõrgenemistendents, nagu eeldas e. n. imnenud vaikus. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering Londonis lõdvenes 2 š tsn, langedes seega 91 š-le tsn. Võrreldes m. a. sama ajaga on praegune eesti peekoni kõrgema sordi noteering 1 š madalam. Seevastu püsib peekonsigade noteering meil stabiilsena 5-es nädal ja ühtlasi samal tasemel kui m. a.

K. n. maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest endiselt järgmisi hindu:

Tapakaal	1. sort	2. sort	3. sort	4. sort
60 — 72 kg.	88	83	Siseturuhinnad	
55,5—59 "	83	79	"	
72,5—75 "	88	79	"	
75,5—80 "	79	75	"	

ja elussigade eest:

90—120 kg. raskused	60 s. eluskaalu-kg.
121—160 " " "	64 " " "
üle 160 " " "	60 " " "

Lätis on sigade arv viimase 2 aasta jooksul suurenenud tunduvalt (tuh.):

	1938	1937	1936	1935	1934
Emised ja kuldid üle 6 kuu	83	79	79	86	94
Sead üle 6 kuu	563	498	454	526	448
Teised sead	162	162	141	191	144
Kokku	813	739	674	803	686

Sigade arv Lätis suurenes seega viimasel aastal 10% ehk võrreldes 1936. aastaga — 21%.

Seevastu ilmnes Taanis sigade arvus tagasihoidlik 8%. Sigade arv langes 2 890 000-le 3 167 000 sea vastu m. a. samal ajal. Languis ilmnes kõigis rühmades, arvatud välja kandjad emised, mis lubab eeldada sigade arvu suurenemist tulevase aasta teisel poolel. Praeguse sigade arvu juures hinnatakse Taanis läbikäiku järgmiselt:

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	N ä d a l a s		1938. a.	1937. a.	1936. a.
	10./X 16./X 1938	3./X 9./X 1938	1./I 16./X	1./I 17./X	1./I 18./X
VÕI (tonni)	496,7	—	12279,6	10330,7	8765,6
Butter (tons)					
Sellest:					
Saksa	254,9	—	4217,8	4165,1	3834,4
Inglise	231,8	—	8032,0	6600,0	6013,8
MUNAD					
(tuh. tk.) —					
Eggs (1000)	1080	—	87474	35949	38904
Sellest:					
Inglise	360	—	15708	4818	16946
Saksa	720	—	20148	30992	17696
PEEKON					
(tonni) —					
Bacon (tons)	—	40,3	1610,9	1689,1	1825,1
LINA (tonni)					
Flax (tons)	20,7	390,3	5163,4	5104,9	6289,1
Sellest:					
Inglise	20,7	390,3	2565,1	1721,6	2685,4
Belgia	—	—	187,1	201,6	231,8
Soome	—	—	317,7	294,8	455,1
Saksa	—	—	1086,9	2245,8	1190,0
Prantsus	—	—	352,7	532,3	1581,2

27. aug. — 6. okt.	85 820	sig	nädalas
7. okt. — 17. nov.	76 625	"	"
18. nov. — 12. jaan. 39	77 140	"	"
13. jaan. — 2. märts.	77 490	"	"

Ka Inglises on sigade arv k. a. langenud 4%, langedes seega 3 635 000-le 4 196 000 sea vastu m. a. samal ajal. Emiste arv on samuti langenud 5%. Seega ei ole Inglises oodata tuleval aastal sigade arvu suurenemist.

Saksas ilmnes samuti langus sigade arvus 3. sept. loendusandmeil. Sigade arv langes 23,4 milj-le 25,5 milj. sea vastu m. a. Seega

TAPALOOMADE JA LIHATURG.

Tapaloomade ja lihaturul kõvenesid m. n. esimesel poolel hinnad kõigil kaubaliikidel, millised pullidel ja rammusail lehmadel jäid enamvähem püsima ka nädala teisel poolel, kuna paremate pullide ja lehmade pakkumine on väike. Sea- ja lambaliha pakkumine suurenes aga nädala teisel poolel tunduvalt, mistõttu ka hind nõrgenes. Nädala keskmiselt jäi sea- ja lambalihahind siiski m. n. tasemele.

Veiste pakkumine oli m. n. üldiselt keskmine, samuti nõudmine. Tendents eelolevaks nädalaks noteeriti selgusetu, kuna sügisese laatadehooaja tõttu on veiste pakkumine väga kõikum. Nädala keskmiselt maksus suurmüügil veiseliha: suured pullid rammusad 52—54 s., keskmised 49—51 s. kg.

Väiksemad pullid, rammusad 50—52 s., keskmised 48—50 s. ja lahjad 46—47 s. kg. Eluskaalu järgi turustati suuremaid pulle 30—33 s. ja väiksemaid pulle 25—27—31 s. kg.

Lehma- ja härjaliha maksus nuumatuil (pekirammusad) 55—63 s., rammusail 47—55 s., keskmisil 40—46 s. ja lahjadel 36—40 s. kg. Eluskaalu järgi turustati lehma 18—22—30—35 s. kg.

Mullikalaha nuumatuil 53—58 s., rammusail 50—52 s., keskmisil 45—48 s. ja lahjadel

TOORNAHKADE TURG.

Juba kauemat aega püsivad toornahkade hinnad endisina. Võrreldes m. a. sama aja hindadega on käesolevad hinnad tunduvalt madalamad. 10. X — 16. X noteeriti toornahkadele järgmised hinnad:

Veisenahad, toorelt I sort 70 s. ja

ulatub langus 2,1 milj. seale ehk 8,3%. Kuid kandjate emiste arv on suurenenud 7,7%, mis lubab eeldada sigade arvu suurenemist tuleva aasta teisel poolel. Ühtlasi piütakse Saksas vähenenud sigade arvu ta-sakaalustada suurema sigade väljanuumamisega, milleks on raskete pekisigade hinda tõstetud 5 s. kg-lt.

Ka Kanadas on sigade arv tõenäoliselt langenud, mida lubab järeldada tapetud sigade läbikäigu langus 20% esimese 7 kuu jooksul võrreldes m. a. sama ajaga.

— CATTLE AND MEAT MARKET.

37—43 s. kg. Eluskaalu järgi 20—24—30—34 senti kg.

Vasikate pakkumine väike. Nädalas turustati 55 elus- ja 269 tapetud vasikat. Nõudmine vasikalihale oli väga hea, mistõttu hind on paranenud veelgi. Tendents püsiv. Tapetud vasikad ühes naha ja pudemetega maksusid: nuumatud 75—80 s., rammusad 70—75 s., keskmised 60—70 s. ja lahjad 53—60 s. kg. Eluskaalu järgi vastavalt sordile 38—46—50—56 s. kg.

Lammaste pakkumine keskmine. Nõudmine on nõrgenenud. Tendents kaldub nõrgenema. Tapetud lambad siseturu jaoks maksusid: rammusad 55—58 s., keskmised 48—55 s. ja lahjad 45—48 s. kg., eluskaalu järgi 25—27—30 s. kg.

Eksportlambaliha-noteering jäi m. n. püsima endisele tasemele. Nii makstakse eksportlambaliha kg-st Tallinna tapamajas headuse järgi 75—80 s. kg., eluskaalu järgi franco saatejaam 27—30 s. kg.

Sigade pakkumine on suurenenud, turustati nädalas pisut alla 1000 sea. Nõudmine keskmine. Tendents nõrgenes. Tapetud sead maksusid: noored ja peekonkaalulised 80—82 s. kg., liha- ja rasvasead 76—78 s. kg. Eluskaalu järgi maksusid sead 60—62 s. kg.

— RAWHIDE MARKET.

II — 63 s. kg. Teise sordi alla kuuluvad nahad, millel on 4 ja enam tõuguauku.

Vasikanahad, toorelt kr. 3.15 tk., ning raskemad kaalus üle 3,5 kg ühe kg hinnaks — kr. 1.—.

Lambanahad, toorelt kr. 1.75 — kr. 3.— tk., sõltuvalt suurusest ja villapikkusest.

Hobusenahad, toorelt raskusega alla 20 kg — kr. 8.00 tk. ning raskemad nahad üle 20 kg — kr. 11.10 tk.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunahindade liikumine välisturul näitas m. n. paranemist, kusjuures hinnatõus ulatus umbes 15 s-le kg, tõustes seega kindlustatud munahinna tasemele. Eksportmunade hinnaks noteeriti aga endiselt 110 s. kg franko kogumispunkt, kuna siseturumunade hinnaks noteeriti 100 s. kg. Siseturumunade hind tõusis seega 15 s. kg-lt.

Kuigi Saksas on külmhoones seisnud ja konservimunade tarvitus suurenenud tunduvalt, kõvenesid munahinnad m. n. enam kui Inglises. Ühtlasi on ka Saksas importmunade tarvitus näidanud suurenemist. Nii veeti k. a. esimese 9 kuu vältel mune Saksa 1081 milj. tk. m. a. sama aja 1069 milj. tk. ja 1936. a. 774 milj. tk. vastu. Seega on kanamunade sissevedu Saksa suurenenud k. a. vastavalt 1% ja 40% võrreldes 1937. a. 1936. a. sama ajaga. Kanamunade väljavedu Taanist oli okt. 5% väiksem kui m. a. samal kuul. Samuti oli ka väljaveetud mu-

nakogus 5% väiksem aasta esimesel 9 kuul võrreldes m. a. sama ajaga. Väljaveetud munakogusest läks 74% Inglisse, 24% — Saksa ja ülejäänud osa teisile turgudele. Kanamunade väljavedu Eestist oli k. a. esimesel 9 kuul 36 394 200 tk. m. a. sama aja 33 419 180 tk. vastu, suurenedes seega 9%. Kanamunade väljaveoväärtus oli samul kuul k. a. 2 361 007 kr. m. a. 2 007 677 kr. vastu. Seega suurenes kanamunadest saadud valuuta 17%, s. o. enam kui väljaveetud munakogus. Seega on välisturgudelt saadud keskmine munahind olnud tänavu kõrgem kui m. a.

Siseturul maksusid m. n. kanamunad s. paar:

Tallinnas	10—12	Valgas	10—12
Tartus	13—14	Rakveres	10—11
Viljandis	11—12	Paides	11—12
Pärnus	10—12		

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahind tõusis. Piimahindade noteerimiskomisjon noteeris 17. okt. Tallinna kohta järgmised piimahinnad: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 12—13 s. l. ja müügil piimatööstustele 11—12 senti liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10—11 s. l. ja müügil piimatööstustele 9—10 s. l. Piimahinna tõus sügiseti on meil tavaline, kuid tuleb harilikult toime juba umbes kuu aega varemalt kui tänavu. Tingitult tänavusest soojast sügisest viibis aga hinnatõus ja tuli toime alles nüüd, mil ilmad on külmaks muutunud ja väljas karjasõotmise tingimused juba üsna halvad. Kari käib küll viimaseid päevi väljas, kuid piimatoodanguks vajaliku sööda saab ta enamasti juba laudas. Laudasõotmine tuleb aga meil tunduvalt kallim kui suvel karjatamine.

Esiatgu on kõrgemat hinda saanud üksikud talupidajad, kuid loodetavasti tõuseb lähematel päevadel piimahind üldiselt.

Nõukogude Venesse läheb praegu lige-

male 25 000 liitrit täispiima päevas. Möödunud aastal saadeti ka koort, kuid tänavu koort ei lähe. Piim saadakse raudteejama lähedal asuvatelt piimaihingutelt Narvast kuni Jõgevani, kusjuures jaamadest Tapast kuni Jõgevani saadakse $\frac{2}{3}$ N. Venesse minevast piimakogusest, kuna jaamad Narvast kuni Tapani annavad $\frac{1}{3}$ minevast piimast. Eelmistel aastatel läks piima nimetatud jaamaderühmast umbes pooleks, tänavu aga Virumaa suudab palju vähem piima anda, kuna seal kauakestnud põud mõjus toodangutele vähendavalt.

Väljasaadetav piimakogus viimastel nädalatel tõusis tunduvalt. Kui sept. soojaga oli raske praegust piimakogust kokku saada, siis nüüd pärast seda, kui piimasaatvates ringkondades tehti vastavat selgitustööd parema piima tootmisoskuse tõstmiseks, ei tee taludele raskusi toota nõuetele vastavat piima.

N. Venesse mineva piima eest makstakse sügisel sama hinda, mis kevadelgi. Piima-

ühingud maksavad piimatoojatele välja 9—11 senti piima kg eest vastavalt piima rasvaprotsendile, veokuludele ja tööstuskuludele. Vastuvõetava piima rasvaprotsendi arvestamise algnormiks on 3,2 protsendine piim, millest rammusama piima eest makstakse enam.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	17—19	—	14—15	12
Tartu	16—17	12	—	10
Narva	15	—	—	10
Pärnu	16—17	12	—	11
Viljandi	15	—	—	11
Valga	15	—	—	10
Rakvere	15	—	—	11
Kuressaare	—	—	—	9—10
Paide	—	—	—	9

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Siseturul on teraviljahinnad stabiliseerunud juba uuele tasemele, mis on madalam suvisest hinnast. Nii maksus teravili m. n. väikemüügil enamusis turgudel s. kg: rukis 15—16 s. kg, nisu 19—22 s. kg, oder 14—16 s. kg ja kaer 10—13 s. kg.

Kanakasvatajate ringkondade poolt esitati neil päevil märgukiri Majandusministrile odavama jõusööda muretsemiseks kanakasvatajaile. Märgukirjas tähendatakse, et kanamunade välisturu paremaks sissetöötamiseks on tähtis, et kaupa oleks pakkuda aasta ringi võimalikult ühtlaselt. Senini ei ole seda kahjuks olnud. Talvine kanamunade väljavedu on liikunud väikesis piires, katkedes mõnel kuul hoopis. Kõikumised suvise ja talvise munaekspordi vahel on suuremad, kui seda põhjustavad kliimaolud.

Selle nähtuse põhjuseks on kanapidamise puudulik areng Eestis, eriti aga kanade nõrk söötmine talvel. Taludes saadaolev kanade-

sööt on ühekülgne, kui sinna midagi juurde ei osteta, ning kana tarvitab munemiseks mitmekesisist sööta. Sellises olukorras on hädavajalik hoolitseda müügil elastavate kanasöötade mitmekesisuse eest. Arutades küsimust Eesti Linnukasvatajate Seltsiga on selgunud, et oleks tarvis eelolevaks talveks valmistada ja lasta müügil vähemalt 100 tn kanade segasööta, mis moodustuks nisukliidest, kalajahust, kaera-, maisi- ja sojajahust, pealeselle väiksemal määral heina- ja kondijahu, keedusoola ja puusütt.

Valmistades seda sööta kodumaal saadaolevaist aineist, tuleks selle hinnaks 20 s. kg. Kuid arvestades praegust kanamunade hinnataset, ei saaks sellise hinnaga müüa jõusööta. Kanade jõusöödahinnaks võiks olla kõige rohkem 15 s. kg või veelgi vähem.

Neil põhjusil paluvad märgukirja esitajad lubada vedada sisse tollivabalt kuni 25 tn nisu, 15 tn maisi ja 20 tn kalajahu.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Nagu Dundeest teatatakse, on linahinnad taas läinud tagasi tasemele, millel nad olid enne Tšehhoslovakkia kriisi. Vahepeal on aga linaladud märksa vähenenud ja müümata NSVL-u lina ja takk on väga haruldased.

Üldiselt on turuolukord võrdlemisi rahuldav ja uue saagi turuletulekut ootav. Võrreledes m. n-ga ei ole linahind muutunud. Leedus on linakokkuostupunktid alanud lina-kiu kokkuostu. Lina uuest saagist hinnatakse mihuselt kõrgemaks kui m. n.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 14 skp. Tallinna Börsil noteeriti linahin-

nad e. n. tasemele, s. o. 1.07 kr. Võru Petseri R-sordi alusel. Tendents: vaikne.

17. skp. peetud Petseri laadale toodi lina 1,5 vagunit, s. o. ca 15 000 kg, mis osteti kokku keskmiselt hinnaga kuni kr. 1.07 R-sordi kg-lt. Kõik laadaletoodud lina oli uuest saagist.

Nõudmine lina järele oli elav, kuna ärid tahtsid saada proovi välismaale saatmiseks. Samale laadale toodi 100 000 kg linaseemet, mis müüdi hinnaga 15,5—16 s. kg. 90% puhuse alusel.

Hooaja algusest senini toodi Petseri turule üldse 1 300 000 kg. linaseemet.

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

Kartulikaubandus muutub järjest elavamaks. Seemnekartulite juurdevedu Tallinna jätkub endise hooga. Üksikul päevil on seemnekartuleid toodud Tallinna 20—30 vagunit. Ladudes sortimine kestab edasi.

M. n. tõusis kartulite eksport 2800 kv-le 1000 kv vastu e. n. Peagu kõik väljaveetav kartul saadeti söögikartulina Rootsi, väike osa läks ka Soome. M. n. läksid esimesed purjekad käesoleval sügisel Rootsi. Senini saadeti kartuleid Rootsi ainult Tallinna kaudu.

Kartulite väljavedu Soome on olnud Viru rannikul k. sügisel elavam kui paaril viimasel aastal. Esimesed laadungid kartuleid viisid saarlased endile toiduks, kuna osa saarlasi on juba tulnud tagasi ja ostavad kartuleid Soome tärklisvabrikule Kotkas ja Viiburis. M. n. maksid soomlased Mahus ja Kundas kartuleist kr. 2.50—2.60 kv-st.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Õunte pakkumine oli 17. skp. Tallinna turul võrdlemisi tagasihoidlik. Talisordiseid õunu on turul näha alles vähe, need on peamiselt antonovkad, harva ka liivi sibulõunu. Sügissortidest pakutakse praegu kõige enam seeringat ja segasordiseid õunu, kuna liivi kuldrenett ja trebuuseemikut on üsna vähe. Viimased figureerivad praegu turul parimate lauaõuntena ja neist nõutakse jaemüügil kuni 70 ja 90 s. kg. Seerinkaid, paremaid saab osta kuni 50 s. kg, kastiviisi nõutakse neist 35—40 s. kg.

Pirnid on muutumas juba haruldaseks kaubaks, neid on müügil vähe ja söögikõlblikest nõutakse 100—180 s. ning enamgi kg-st.

Tomatihind on paari viimase nädala jooksul järjest tõusnud ja jõudnud juba 60 s. kg. Tomateist nõutakse mõnikord küll ainult 15 s. kg, kuid need on juba täiesti vesised ja mädanikualgetega, millised on vaevalt kõlblikud keeduks. Keskpärane kaup maksab praegu Tallinna turul jaemüügil 40—50 s. kg.

Lillkapsahind langes 5—10 s. kg-lt. Pakkumine on praegu üsna suur, kuna lillkapsas kasvab liialt välja. On nõrgenenud veidi ka vene sibula hind. Kui nädal tagasi sai harva osta sibulat 25 s. kg, siis on nüüd hind muutunud peagu üldiseks ja ainult üksikud müüjad nõuavad kuni 30 s. kg-st.

Tööstuskartulite järele on väga elav nõudmine. Lähemal ajal alustavad piiritusvabrikud tegevust. Praegu käib suure hoolega kartulitagavarade kogumine, et õnnestuks riigi poolt tellitavaid piiritusnorme valmistada täies koguses.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 17. X 38 noteeriti Börsikomitees:

1. Söögikartul: Viru rannas kr. 2.50—2.60 kv., Lääne rannas kr. 2.50—2.70 kv.

2. Seemnekartul: majesteet kr. 4.10—4.40 kv., varane kollane kr. 4.10—4.40 kv., bintje kr. 5.00 kv., yorgi hertsog kr. 5.25. Seemnekartulihind 100% eksportkõlbliku valli eest vastavalt turustamisklassile.

3. Tööstuskartul: tärklisvabrikule 12 s. tärklise-kg., piiritusvabrikuis kr. 2.20—2.50 kv.

Tendants: kindel.

VEGETABLE MARKET.

Aedsaaduste eksport on õunte ja jõhvikate alal muutunud juba elavamaks. Jõhvikatega on õieti alles ekspordihooaja algus, eksport kestab tavaliselt kevadeni. Enamik jõhvikaid on tänava läinud senini Saksa, ja näib, et see võib kesta edaspidigi, kuna Saksa turg hakkab juba harjuma jõhvikaga.

10.—16. X eksporditi aedsaadusi kg:

Õunu	37 135	Jõhvikaid	60 050
Konservkurke	8 780	Pohli	5 135
Sibulaid	5 000	Pohlakeediseid	88

Õunu saadeti Soome 27 735 kg, kuna Saksa läks tööstusõunu 9 400 kg. Sibulad läksid kõik Soome; konservkurke 3 510 kg Soome ja 270 kg — USA-sse. Jõhvikaid eksporditi Saksa 46 000 kg, Inglisse 1 800 kg ja Prantsusse 12 250 kg. Pohlaid läksid kõik Saksa ja pohlakeedised — USA-sse.

Aedsaaduste hinnad noteeriti Börsikomitee juures 14. X järgmiselt:

Õunad, sügissordised, eksportkõlblikud pakkimiskuludeta franko Tallinn 40—42 s. kg. Tendants püsiv.

Õunad, talisordised, eksportkõlblikud pakkimiskuludeta franko Tallinn 42—44 s. kg. Tendants püsiv.

Õunad, tööstustarbed, sort antonovka, eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta franko Tallinn 30 s. kg. Tendants püsiv.

Sibulad, eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta franko kokkuostupunkt 15 s. kg. Tendents rahulik.

Sigurid, eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta franko kokkuostupunkt 16—17 s. kg. Tendents vaikne.

Konservkurgid, eksportkõlblikud, franko Tallinn ca 5 kg neto-plekknõu 260 s. Tendents kindel.

Jõhvikad, eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta franko Tallinn 15 s. kg. Tendents rahulik.

Tallinna turul maksusid 17. X.:

	s. kg.		s. kg.
Üunad	20—90	Porgand	10—15
Pirnid	60—180	Spinat	25
Jõhvikad	18—20	Aedoakannad	50
Tomat	20—60	Kõrvits	10—15
Sibul, vene	25—30	Kartul	4—6
Sibul, suur. sordid	40—50		s. tk.
Peakapsas	8—10	Lillkapsas	5—25
Hapukapsas	20—25	Kurgid, hapend	2—5
Kaalikas	8—10	„ marineerit.	5
Peet	15—20		

KALATURG. — FISH MARKET.

Kuigi m. n. ilmastikuolud ei olnud soodsad kalapüügiks, eksporditi ometi angerjat sumpades seisnud kalatagavaradest.

Saksa laaditi ekspordiks m. n. saksa sumpalavadesse ca 27 000 kg elusangerjat, sellest ca 16 000 kg Saaremaa rannikvete kalatoodangust ja ca 11 000 kg Viru rannavete kalatoodangust. Värsket, roogitud angerjat eksporditi Saksa m. n. jooksul ca 12 000 kg.

Siseturu-kalakaubanduses valitses keskmine elavus. Müügil oli rohkesti turski, räimi ja paremaid kalaliikidest küllaldaselt lõhe, mereforelli, koha, siiga, latikat ja ahvenat.

Räimi oli müügil rohkesti, hind kõikus 15—18 s. vahel. Kilu oli müügil aga hoopis vähe, hind 40—45 s. kg.

Kalakaubahindade noteerimis-

komisjon Tallinna börsil noteeris 17. X s. a. eksportkalade hinnad järgmiselt:

1. Lõhi (marjaga) värske, eksportkõlblik, kaal alates 6 kg kr. 2.70 kg franko rannik. Tendents: kindel.

2. Angerjas, elus, eksportkõlblik, a) (rändangerjas must, valge kõhuga) kaal alates 400 gr kr. 1.60 kg franko rannik, b) paigaangerjas (kollane) kr. 1.30 kg franko rannik. Tendents: kindel.

3. Koha, värske eksportkõlblik, (järve koha) alates 38 sm kr. 0.75 kg. franko rannik. Tendents: kindel.

4. Haug (mere), värske, eksportkõlblik, valik 1—3 kg kr. 0.30 kg. Haug (järve) eksportkõlblik, valik 1—3 kg kr. 0.25 kg, franko rannik. Tendents: rahulik.

5. Latikas, värske, eksportkõlblik kr. 0.25 kg, franko rannik. Tendents: rahulik.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

7. oktoobril 1938. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>	
kuld: rahas ja kangides	34 288 942,10
välisraha	15 479 893,02
2. Vaheüraha — <i>Subsidiary Coim.</i>	949 110,95
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>	
kaubavekslid	7 506 961,81
põllumajandusl.	2 531 290,66
meisatööstusl.	53 383,45
10 096 625,42	
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>	
valitsusele	—
teistele *)	11 650 121,66
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i>	3 433 898,67
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	26 428 487,73
	102 327 059,55

1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	1 080 455,23
3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
a) pangatähed liikvel	51 208 630,—
b) jooksvad arved:	
valitsuse	16 953 058,91
pankade	10 571 107,24
teised	2 162 601,07
29 686 767,22	
4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	15 856 207,10

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 61,53 %
 Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 210 144,31
 Includes Ukr. 1 210 144,31 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

LÄTI.

Läti ja Rootsi majandusliku koostöö aluseid.

Economic Cooperation between Latvia and Sweden.

Ülemise pealkirja all toob „Jaunakas Zinas“ 8. skp. ülevaate Läti-Rootsi majandussuhteist. Läti-Rootsi vaheline kaubavahetus oievat kasvunud aasta-aastalt. Kui veel 1934. a. Läti-Rootsi kaubavahetuse üldväärtus saavutas ainult 2,9 milj. lat., oli see 1936. a. juba 7,1 milj. lat., 1937. a. — 11,5 ning k. a. 7 esimese kuu jooksul 6,7 milj. lat. Tõsi, viimasel aastail on kaubavahetus Rootsiiga Lätile tunduvalt passiivne. Nii oli passiivsus 1937. a. Läti kahjuks 5,3 milj. lat. See passiivsus olevat siiski suurel määral seletatav tellimustega Kegumi jõujaama ehitamisel. Erakorralist impordi, mis on tingitud jõujaamale vajalike masinate ja mitmesuguste materjalide muretsemisega, ei ole loomulikult võimalik samavõrdselt katta korralise ekspordiga. Samal ajal näeb 1936. a. Läti-Rootsi kliiringlepe ette, et mõlema riigi vaheline kaubandus peab olema tasakaalus. Et ses suhtes ei ole olukord arenenud Lätile kiillalt soodsalt, olevat seletatav osalt ka sellega, et peale Kegumi vajaduste tuli ühenduses viimaste aastate ehitustegevusega ja põllumajanduse kiire mehhaniseerimisega suurendada impordi Rootsiist. 1937. a. toodi Rootsiist mitmesuguseid põllutöomasinaid ja riistu 1,8 milj. lat. väärtuses, tööstusmasinaid ja mootoreid —

900 000 lat. väärtuses, metalle ja metalltooteid, elektrimootoreid jne. — 1,5 milj. lati väärtuses. Osalt sest impordist on möödud iseloom ja lõpeb ühes Kegumi jõujaama ehitusega. Kuid suur osa rootsi kaupadest, eriti kõrgeväärtuslikud põllutöomasinad ja riistad, leidvat ka edaspidi Lätis laialdast tarvitajaskonda. Väljaveos Rootsi on esikohal lina, mida k. a. esimese 7 kuu jooksul eksporditi 1,2 milj. lat. väärtuses. Linnast lõnga viidi samal ajal välja 420 000 lati väärtuses. Sellele järgneb kipsi, värvainete, toormahkade ja muude kaupade ekspord. Laiendada turgu Rootsiis olevat võimalik esijärjekorras linase lõnga, värvainete, samuti ka mõnede põllu- ja aedsaaduste ekspordiga, nagu seemned, lauakartulid, juurvili, seened jne. On tõstetud üles ka küsimus telliskivide ekspordi kohta Rootsi.

Edasi rõhutatakse kirjutises, et majanduslikku koostööd mõlema maa vahel soodustab ka suurel määral möödunud sajandite ja nüüdisaegne kultuuriline läbikäimine. Ka olevat andnud palju ses suhtes mõlema riigi pea ja samuti välisressoorijuhitide omavahelised külaskäigud. Ka Rahandusministri Valdmani praegune külaskäik edendavat seda koostööd, eriti majanduslikul alal.

Raskusisette sattunud rahaasutise likvideerimine lõpetatud.

Liquidation of Insolvent Bank Completed.

Ajakirjanduse teatel Latvijas Kreditbanka lõpetas neil päevil raskusisette sattunud rahaasutiste likvideerimise. Sinna kuulusid 8 aktsiapanka ja 11 vastastikust krediidühisust. Likvideerimine olevat andnud võimalust tutvuda igakülgselt varemate rahaasutiste olukorraga. See olevat olnud vilets. Suuremosalt olevat neil olnud kapitalid tarvitatud ja olnud kokkuvarisemisel ka need pangad ning krediideltsid, millised väliselt oskasid säilitada oma vääriikkust. Hoiusummade omanike rahuldamiseks olevat

tulnud valitsus appi 2% pantkirjade näol. Algul olevat hoiusummade omanikud olnud vihased neile väärtpapereile. Kuid hiljem olevat nad mõistnud pantkirjade väärtust ja olevat nüüd valitsusele tänulikud. Väljaantud pantkirjadega olevat paljud endised hoiusummade omanikud omandanud eelistusaktiivseid ja seega muutunud soliidsete aktiivsete kaasomanikeks.

Ühtlasi on Latvijas Kreditbanka senini likvideerimiseks võtnud üle 175 raskusisette sattunud krediidkooperatiivi.

Poolaga sõlmitakse põllutööliste sissetoomise kohta leping.

Agreement with Poland Regarding Importation of Farm Labourers.

„J. Zinas“ 10. X 38. — Varssavi sõitis 10. skp. delegatsioon, et jätkata sel kevadel Riias alustatud lepingu sõlmimist Poolaga põllutööliste sissetoomise kohta. Delegatsioonihüps on välisministeeriumi administ-

ratiiv-juriidilise departemangu direktor A. Kampe ja liikmeiks sotsiaalministeeriumi sotsiaalse hoolekande-departemangu dir. O. Silis, siis veel põllutöökoja ja rahandusministeeriumi esindajad.

Villahinnad ülesostuks siseturult. —

„Valitsuse Teatajas“ 4. X 1938 avaldati põllutööstusministri korraldus, mille kohaselt a/s. „Nahkade ja villa tsentraal“ ostes siseturult põllupidajailt villa maksab seniseid hindu kuni 31. III 39. Senised 5. IV s. a. väljakuulutatud hinnad olid järgmised: A.

Purchase Prices of Wool on Home Market.

peenvill. 1. kl. — 7,5 lt. kg, 2. kl. — 6,5 lt. kg, 3. kl. — 5,— lt. kg, 4. kl. — 5,— lt. kg, 5. kl. — 4,— lt. kg, 6. kl. — 3,5 lt. kg. B. jämedal villal, mis ositub 5. klassi, on hind kg-lt vastavalt 5,— lt, 4,— lt, 3,75 lt, 3,— lt, 1,50 lt.

Sigade eksport NSVL-u. —

Exports of Pigs into USSR

„Briva Zeme“ teatel on A/S Bekona Eksports on sõlminud lepingu 15 000 elussea eksportiks NSVL-u. Eksportitavate sigade kaal on määratud kindlaks alates 100 kg ja rohkem. Uus leping andvat või-

maluse müüa omi sigu ka neil põllupidajail kes mitmesuguseil põhjuseil ei saa oma sigu nuumata kuni pekisigade kaaluni. Sigade vastuvõtuajast teatatakse edaspidi.

Lina- ja kanepihinnad. —

Flax and Hemp Prices.

Sama „Briva Zeme“ teatel alates 1. X algas kõigis lina- ja kanepikiudude vastuvõtukohtades k. a. toodangu lina- ja kanepikiudude ülesost. Vastavalt rahandusminist-

ri korraldusele saavad põllupidajad kõrgeima R-klassi kiudude eest lt. 1,40, kg, kanepikiududest — lt. 1—1,50, lina takkudest — lt. 0,50—0,80 kg.

Suuviljade saak Lätis. —

Yield of Spring Sown Crops in Latvia.

Statistikatalituse arvutusel on Lätis näha ette suvenisul tänavust saaki keskmiselt ha-lt 1328 kg, mis on 17% rohkem kui m. a. ja kõrgeim viimase 5 aasta jooksul. Otrade loodetav keskmine saak sel aastal ha-lt on 1331 kg, mis on 11% kõrgem

m. a-st ning samuti parim moodunud 5 aasta omast. Kaerasaak on sel aastal ha-lt 1350 kg, mis on 12% kõrgem m. a. omast ning samuti ka kõrgeim viimase 5 aasta omist. Linakiusaak on sel aastal 21 950 tn, mis on 5% väiksem kui m. a.

Läti nahatööstus. —

Latvian Leather Industry.

Nahatööstusina arvestab Läti statistika peale parkimistööstuste veel kõiki nahakaupa valmistavaid tööstusi, arvatud välja vaid jalanõudetööstused, millised arvatakse ühte rühma riietustööstustega. 1935. a. tööstusloenduse andmeil oli Lätis 819 nahatööstusettevõtet, millest oli tegev kokku 2581 isikut. Neist ettevõttest oli 717 käsitööettevõtet, millest töötas kuni 4 töölisi kasutamata mehaanilist jõudu. 1937. a. tõusis nende 717 ettevõtte läbikäik 879 000 latile, mis summast 65% moodustab töötasu. Ni-

metatud 717 ettevõttest oli 407 sadulsepatööstust ning 247 parkimistööstust.

Ülejäänud 102 tööstust kasustas mehaanilist tööjõudu, või neis töötas enam kui neli inimest. Nende tööstuste liigitus on järgmine:

makstud tööjõudu	ettevõtete arv	töötavate inim. arv	neist töölisi	brutotoodang 1000 latit
0—4	35	124	79	941
5—9	27	218	173	1523
10—19	18	312	245	2645
20—49	11	409	339	6197
50—99	4	348	269	4911
100 ja enam	1	204	170	4088

Arvates 0—9 makstud tööjõuga töötavaid ettevõtteid väikeettevõtteiks näeme, et sääraseid ettevõtteid oli 60 ning et need ettevõtted andes tööd 252 tööliisele saavutasid 1937. a. 2 474 000 lati suuruse brutotoodangu. 29 kesktööstusettevõtte (10—49 töölisega) kokku 584 töölisega brutotoodang oli 8 842 000 lat. ja ülejäänud 5 suurtööstust (50 ja enam töölisega) kokku 439 töölisega tootsid kaupu 8 999 000 lat. eest.

Õigusliku vormi järgi liigituvad nahatööstusettevõtted:

	arv	tööliste arv	brutotoodang (1000 latti)
isiklikud ettevõtted	77	664	8 267
aktsiaseltsid	8	394	10 848
täisühingud	1	15	184
osaühingud	1	4	68
kommandiitühingud	1	8	23

Üksikute tööstusalade järgi olid nahatööstusis 63 parkimistööstust, 8 karusnahatööstust, 5 tööstust tootis masinarihmu, nahast ja kunstnahast tooteid valmistasid 12 ettevõtet, suuremaid sadulsepatööstusi oli 6.

SAKSA.

Saksa kaseiiniturg. — German Casein Market.

Saksa tööstused tarvitavad õige suurel määral kaseiini. Kõigepealt vajab paberitööstus kaseiini side- ja kleepimisvahendina, samuti ka vahendina välismõjustuste, nagu vee, kuumuse jne. vastu; eriti suur tarvidus kaseiini järele on paberipoolide tööstuses. Järgnevad kunstsarve- ja liimitööstused (vineeri jaoks). Edasi tarvitavad kaseiini värvi, tekstiil-, seebi- ja nahatööstused. Isegi arstiteadus kasustab seda muuvalgerikaste toitlusrohtude valmistamiseks.

Tähtsamaiks importmaiks Saksale on Argentiina ja Prantsuse.

On kaalutud küsimust, kas Saksa ei võiks hakata ise tootma kaseiini. Kalkuleeritakse, et kui 100 liitri läbilastud piimalt saab 3 kg kaseiini, kataks 600 milj. l. kogu tarviduse Saksas ega oleks kuigi suur osa selle piima üldtoodangust, mis tõuseb 10 miljard. l. Selgub, et kaseiinivalmistamine ei ole põllupidajale sedavõrd kasulik kui piima, kohupiima-, juustuvalmistamiseks ja loomatoiduks kasustamine, sest need ained on hinnas, kuna kaseiinihinnad on madalad. 1926. a. maksti veel 100 kg kaseiini eest RM. 113, kuid 1934. a. vaid RM. 35. Vahepeal on hinnad siiski veidi tõusnud, kuid ei ole enam jõudnud tasuvuse piirini. Eriti kalliks minevat kaseiinikuivatus. Argentiinas toimub see päikese abil, kuna Prantsuse jõudis veel hea konjunktuuri ajal amortiseerida kuivatisseadeldisi.

Neiks otstarbeiks tarvitab Saksa aastas ümmarguselt 20 000 tn kaseiini ning on maailmaturul teisel kohal peale USA, kelle tarvidus on 22 000 tn. Seejuures toodab aga Saksa ise aastas ainult 300 tn (võrdluseks toodang maailmas 54 000 tn ning sellest: Argentiina 20 000, Prantsuse — 16 000; USA — 10 000, Uus Meremaa — 3 000).

Viljasaak Saksas. — German Grain Crop in 1938.

K. a. ilmastik on viljakasvule väga soodus. Sept. eelkalkulatsioonid võrreldes m. a. ja 1932/37. aastase saakidega kujunevad järgmiselt:

Talioder	1,53	1,02	0,87
Suvioder	2,65	2,62	2,52
Kaer	6,27	5,92	5,70
Suvisegavili	1,04	0,97	0,85
Talissegavili	0,21	0,18	0,85

Kokku teravilja 25,66 22,20 22,62

	milj. tonnides		
	1938	1937	1932/37. a. keskm.
Talirukis	8,37	6,84	7,68
Suvirukis	0,09	0,08	0,08
Taliniisu	4,92	3,97	4,27
Suvinisu	0,58	0,60	0,65

Tänu sellele rekordsele viljasaagile võidi kuulutada mitmed kitsendused leivaküpsetamise ja õllepruulimise alal kaotatuiks.

POOLA. Karja suurenemine Poolas. — Increase of Farm Animals in Poland.

Poolas avaldatud andmeil suurenes hobuste arv Poolas 3 899 000 hobuselt 30. VI 37.

3 910 000 hobusele 30. VI 38. Samul tähtsagadel toimetatud loendused näitavad lammas-

te arvu tõusu 3 188 000 tk-ilt 3 400 000 tk-le ja veiselt 10 540 000 veisele, samuti on vähene-
ktsede arvu tõusu 406 000 tk-ilt 417 000 tk-le. mud sigade arv 7 696 000 sealt 7 488 000 seale.
Seevastu on vähenenud veiste arv 10 573 000

LEEDU.**Leedu suhkrutööstus hooaja algul.***Seasonal Activity of Lithuanian Sugar Industry.*

Leedu teine suhkruvabrik Paventčiais algab neil päevil tegevust. Mariampole vabrik töö-
tab juba praegu.

Eesti väliskaubandusbilanss tähtsamate riikidega septembris 1936—38. a. 1000 kr.*Estonian Trade Balances with Principal Countries, September 1936—38 (in 1000 Kr.)*

	September			1. I. — 30. IX				September			1. I. — 30. IX				
	Aastia	Võllavedu	Sisseevedu	Saldo	Võllavedu	Sisseevedu		Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports	Balance
ÜLDSE —	1938	10 289	9 930	+ 359	75 871	82 538	- 6 667		1938	100	213	- 113	1 174	1 690	- 516
TOTAL . . .	1937	12 247	9 710	+ 2 537	74 665	81 696	- 7 031	Taani . . .	1937	108	116	- 8	884	1 857	- 973
	1936	8 849	7 829	+ 1 020	61 597	61 735	- 138	Denmark	1936	183	112	+ 71	1 219	1 744	- 525
Sellest —	1938	2 791	1 985	+ 806	27 198	14 297	+ 12 901	Holland . . .	1938	124	168	- 44	1 192	2 542	- 1350
Thereof:	1937	3 839	2 100	+ 1 739	26 222	13 770	+ 12 452	Netherlands	1937	190	226	- 36	1 772	2 682	- 910
Briti	1936	3 639	1 843	+ 1 696	23 974	11 883	+ 12 591		1936	240	220	+ 20	1 208	1 316	- 108
United Kingdom	1938	3 883	3 073	+ 810	22 030	26 001	- 4 061	Belgia . . .	1938	172	54	+ 118	847	993	- 86
	1937	5 157	2 233	+ 2 924	21 002	21 955	- 953	Belgium	1937	140	383	- 243	1 224	2 202	- 978
Saksa . . .	1936	2 737	2 242	+ 495	13 051	19 079	- 6 028		1936	108	147	- 39	994	1 090	- 96
Germany	1938	1 067	750	+ 317	3 654	5 273	- 1 619	Poola . . .	1938	148	158	- 10	1 141	1 542	- 401
U. S. A. . .	1937	315	1 180	- 865	2 190	6 574	- 4 384	Poland	1937	99	93	+ 6	1 163	1 549	- 381
U. S. A.	1936	98	494	- 396	2 103	5 748	- 3 645		1936	114	61	+ 53	740	766	- 26
Läti . . .	1938	159	242	- 83	1 046	978	+ 68	Norra . . .	1938	69	59	+ 10	923	271	+ 652
Latvia	1937	192	116	+ 76	897	1 055	- 158	Norway	1937	100	61	+ 39	1 216	308	+ 908
	1936	98	200	- 102	911	1 773	- 862		1936	81	76	+ 5	1 159	1 34	+ 974
Prantsuse	1938	41	227	- 186	2 072	1 971	+ 101	Itaalia . . .	1938	2	97	- 95	171	852	- 681
France	1937	192	213	- 21	2 424	1 818	+ 606	Italy	1937	46	82	- 36	673	1 214	- 541
	1936	182	153	+ 29	3 225	1 270	+ 1 955	Tšehho- slovakkia . . .	1936	0	89	- 89	562	548	+ 14
Rootsi . . .	1938	348	555	- 209	3 472	6 849	- 3 377	Czechoslovakia	1938	53	130	- 77	672	1 270	- 598
Sweden	1937	424	610	- 186	3 063	5 109	- 2 046		1937	57	142	- 85	502	1 203	- 701
	1936	301	323	- 27	3 741	3 365	+ 376	Hispaania . . .	1936	57	95	- 38	893	559	- 166
Soome . . .	1938	581	513	+ 68	4 403	3 479	+ 924	Leedu . . .	1938	117	18	+ 99	603	240	+ 423
Finland	1937	502	681	- 179	4 406	3 045	+ 1 361	Lithuania	1937	23	91	- 68	451	327	+ 124
	1936	164	284	- 120	3 558	2 096	+ 1 462		1936	66	16	+ 50	396	397	- 1
N. S. V. L.	1938	209	524	- 315	2 570	4 089	- 1 519	Sveits . . .	1938	8	79	- 71	102	545	- 443
U. S. S. R.	1937	465	299	+ 166	2 792	4 054	- 1 262	Switzerland	1937	5	62	- 57	822	671	- 149
	1936	659	491	+ 168	2 178	3 015	- 842		1936	23	45	- 22	226	342	- 116
Ungari . . .	1938	10	8	+ 2	39	92	- 53	Kreeka . . .	1938	17	29	- 12	122	256	- 134
Hungary	1937	21	6	+ 15	47	765	- 718	Greece	1937	-	22	- 22	15	178	- 163
	1936	4	5	- 1	28	18	+ 10	Türgi . . .	1936	-	21	- 21	4	168	- 164
Bulgaaria . . .	1938	17	23	- 6	25	217	- 192		1938	8	35	- 27	188	332	- 144
Bulgaria	1937	-	25	- 25	0	243	- 243		1937	23	23	-	200	304	- 104
	1936	-	17	- 17	105	133	- 28		1936	7	20	- 13	187	187	+ 0
Jugoslaavia . . .	1938	9	2	+ 7	23	33	- 10	Egiptus . . .	1938	1	260	- 259	135	1 711	- 1576
Jugoslavia	1937	15	0	+ 15	58	35	+ 22	Egypt	1937	26	203	- 177	306	1 987	- 3681
	1936	0	-	+ 0	10	12	- 2		1936	8	158	- 150	83	908	- 825

A.-S. „Ühtsatu“ trükk. Tallinn, Põhik 42. 1938.